1855. **N°. 1[illegible]**

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 19 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 18 October.

Wij maken onze stadgenooten opmerkzaam op de uitgave van het welgelijkend portret van Dr. J. J. Prins, benoemd Hoogleeraar aan onze Hoogeschool. Het is een gelukkig denkbeeld van den Uitgever C. W. Draijer te Rotterdam, en zal voor de gemeente, waar hij thans nog werkzaam is, eene blijvende herinnering zijn. Ook in ons midden, waar hij sedert lang talrijke vrienden telde en nu met verlangen wordt te gemoet gezien, zal deze uitgave dubbel welkom zijn.

— Sedert de vorige opgave bedraagt het getal der door de Cholera aangetasten 9, hersteld 7 en overleden 5; blijvende er alzoo op heden nog in behandeling 20 personen.

— Door den Keizer van Frankrijk zijn op de tentoonstelling te Parijs o. a. 7 schilderijen van Hollandsche meesters aangekocht, als van den Heer Calisch, Koning Louis Napoleon de overstroomden te hulp snellende; S. S. Verveer, 2 schilderijen; Mertz, Nyhoff, Verschuur en ten Kate, elk eene schilderij.

— Door de onlangs gewoed hebbende stormen, is op het eiland Ameland de aangelegde dijk tusschen de zoogenaamde Kooi en de Nieuwlands rietduinen, zoodanig vernield, dat niet alleen het rijs en stroo op vele plaatsen werden weggeslagen, maar op 5 à 6 punten gaten ontstonden ter diepte van 1 el beneden het strand, waardoor dat werk bijna als geheel verloren kan worden beschouwd.

— Te Zwolle is van wege de afdeeling van de Vereeniging tot bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid aldaar, eene Commissie gevormd, om te wachten in 1856 eene tentoonstelling van nijverheids-voorwerpen in die stad te doen plaats hebben.

— Uit Zwolle schrijft men dat de aardappeloogst in Overijssel middelmatig is uitgevallen. De ziekte heeft de aardappelen aangetast toen de knol in haren vollen wasdom was en tot meelvorming overging; in beide is zij tegengehouden, zoodat de knol algemeen klein en niet melig, maar glad is gebleven, en voedzame aardappelen zeer zeldzaam voorkomen. Hieruit vloeit voort dat de prijzen op de verschillende markten zoo zeer verschillen, daar er van f 2 tot 5 voor het mud wordt betaald. Nu de aardappelen grootendeels min voedzaam en de rogge zeer hoog in prijs is, mag de aandacht der arbeidende klasse wel gevestigd worden op boonen en boekweit, die beide van zeer goede gehalte zijn en krachtiger dan in andere jaren. *(Amst. Cour.)*

— Dezer dagen zijn de voorloopige verslagen begonnen gedrukt te worden over de verschillende Hoofdstukken der Staatsbegrooting.

De Commissie van Rapporteurs voor Hoofdstuk I. heeft volgens gebruik, nevens mededeeling gedaan van de algemeene beschouwingen in de Afdeelingen over de Staatsbegrooting.

In de meeste Afdeelingen was men van oordeel geweest dat de Memoriën van Toelichting bij de Hoofdstukken hoe langer hoe minder uitvoerig zijn, en dus niet strekken kunnen om de cijfers der begrooting in hare bijzonderheden op te helderen en der Kamers een soort van jaarlijksch verslag te geven van den toestand des Rijks en den gang des bestuurs, zoodals de Prov. Staten en Gemeenteraden dit jaarlijks doen.

De Memorie van Toelichting van den Minister van Financiën, maakt ten opzigte van Hoofdstuk IX A daarop eene gunstige uitzondering. Bij die van Hoofdstuk IX B echter, waar een belangrijk overzigt van de werking der wet op de brievenposterij wordt gegeven, miste men dit op andere punten. Men keurde het verkeerd, om dergelijke inlichtingen bij de cijfers in de staten der begrooting zelve bij wijze van aanteekeningen te plaatsen, en wenschte dat voortaan dergelijke ophelderingen in de Memoriën van Toelichting werden opgenomen; daarom ware het uit meer dan één oogpunt wenschelijk geweest, reeds bij de indiening der begrooting mededeelingen te ontvangen omtrent de wetsvoorstellen van meer gewigtigen aard, die in den loop van het zittingjaar zullen worden aangeboden.

Men ziet verscheidene belangrijke wets ontwerpen te gemoet, zoo als o. a. die omtrent den Raad van State en de nat. militie, de herziening der verdeeling des Rijks in kiesdistricten voor de benoeming der leden van de Tweede Kamer, die om de 5 jaren moet herzien worden. Verder heeft men gemeend, op nieuw de aandacht der Regering te moeten vestigen op onderscheidene gewigtige onderwerpen, die dringend voorziening vereischen, zoo als de regeling van 's Rijks comptabiliteit, de wet omtrent de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen, omgewerkt naar aanleiding der bedenkingen tegen het onlangs onderzochte ontwerp gerezen, en de voordragt eener nieuwe geneeskundige staatsregeling.

Maar terwijl men nadere inlichtingen deswege te gemoet ziet, is, zoo de Regering het tot stand brengen dier wetten wil helpen bevorderen, onverwijlde indiening volstrekt noodzakelijk. De ondervinding heeft geleerd, dat wetten van grooten omvang, waaromtrent de leden der Kamer de zienswijze van deskundigen of belanghebbenden behooren te kennen, in den loop van een zittingjaar niet wel haar beslag kunnen erlangen, tenzij de aanbieding in den aanvang plaats vinde.

Men zag met genoegen, dat op de toelichtende staten van de meeste hoofdstukken het cijfer der uitgaaf van het vorig jaar werd medegedeeld, niet enkel voor ieder begrootingsartikel, maar ook voor de onderdeelen. Daarentegen keurde men het af, dat dit voorbeeld niet op de toelichtende staten van sommige anderen Hoofdstukken, met name het VIIIste (*Marine*) en Xde (*Oorlog*), werd gevolgd, en zulks juist ten aanzien van artikelen, waarvoor in eens tonnen schats of zelfs een of meer millioenen worden uitgetrokken.

Wat nu het bedrag der aangevraagde geldsommen betreft, zagen vele leden met bezorgdheid dat 's Rijks uitgaven gestadig toenamen, voor sommige takken der openbare dienst langzaam en ongemerkt, voor andere, gelijk voor de zee- en landmagt en voor den waterstaat, met grootere sprongen. Men wees met cijfers aan, dat nevens eene verhooging der gewone uitgaven van omstreeks 5 millioen, een vooruitgang van inkomsten staat van 36 tonnen gouds; zoodat de eerste in drie jaren veel sterker zijn toegenomen dan de rijksinkomsten en de besparing van renten door amortisatie bedragen.

Verscheidene andere leden konden zich met de strekking dier beschouwingen niet vereenigen. Die vermeerdering was niet zoo uitsluitend aan gebrek van spaarzaamheid bij de Regering te wijten. Het materieel onzer zeemagt was door vroeger bezuiniging in een staat van diep verval en eischte thans groote opofferingen. De begrooting van het Dep. van Oorlog desgelijks. Er bestonden daarenboven onderscheidene oorzaken, die het verhoogen van sommige posten onvermijdelijk maakten. De hoog gestegen prijs der levensmiddelen en van sommige andere behoeften, oefende op de begrootingen van Justitie en Oorlog eenen nadeeligen invloed. Zou de Regering voort willen gaan met het aanleggen van nuttige openbare werken, moest ook voor Waterstaat een veel hooger bedrag worden uitgetrokken, daar al het materieel, met name ook het rijswerk, veel duurder was dan vroeger. Vermeerdering der staatsbehoeften gaat uit den aard der zaak hand aan hand met de toeneming der bevolking, met de uitgebreidere bedrijvigheid der ingezetenen en zelfs met de ontwikkeling van het constitutionele leven. Men moest niet enkel op het eindcijfer der Staatsbegrooting letten, maar of op de onderscheidene Hoofdstukken uitgaven voorkwamen, die niet als noodzakelijk konden worden aangemerkt; dan alleen kon men met regt over het te hooge cijfer klagen.

Van de andere zijde werd geantwoord, dat ook als men in de bijzonderheden trad, het zoo moeijelijk niet zou zijn aan te wijzen, dat de voorgedragene begrooting te hoog was opgevoerd, en dat in sommige opzigten 's Lands gelden met te milde hand werden besteed. Men beriep zich tot bewijs op de overschrijvingen. Werden de meeste begrootingsposten uitgeput en dus op het eindcijfer betrekkelijk slechts weinig bespaard, men kon er bijna zeker van zijn, dat het geldelijk beheer te wenschen overliet. Ook vindt men schier nergens eenigerhande inkrimping van het personeel der ambtenaren. De Rekenkamer en het Kabinet des Konings maken op dit punt eene loffelijke uitzondering. Bij Marine daarentegen vindt men ook in dit opzigt uitbreiding en verhooging van kosten. Vele leden houden zich overtuigd, dat meer en beter werk zal worden verrigt, indien de arbeid aan een minder getal, maar met zorg gekozene en zoo goed mogelijk bezoldigde ambtenaren, wordt toevertrouwd.

's GRAVENHAGE, 18 October.

Door Z. M. zijn de navolgende benoemingen gedaan: bij den grooten staf, tot Kolonel, den Luit.-Kolonel G. A. G. Graaf van der Duyn van Maasdam, van dien staf, Adjudant van Prins Frederik der Nederlanden, met tractement van Luit.-Kolonel. Bij het wapen der ruiterij: bij den staf van het wapen, tot Gen.-Majoor en Kommandant der 1ste brigade, den Kolonel Jhr. B. van Merlen, Kommandant van het 2de reg. dragonders; bij het 1ste reg. dragonders, tot Luit.-Kolonel, den Majoor G. Baron van der Duyn van Maasdam, van het 2de reg. dragonders; bij het 2de reg. dragonders, tot Kommandant

van het corps, den Luit.-Kolonel J. J. Hinlópen, van het 1ste reg. dragonders; tot Majoor, den Ritmeester der 1ste kl. R. J. Castendijk, van het corps; tot Ritmeester van de 3de kl., den 1sten Luit. P. L. V. Desertine, van het 1ste reg. dragonders; tot 1sten Luit., den 2den Luit. L. de Perponcher, van het 4de reg. dragonders; bij het 3de reg. dragonders, tot Luit.-Kolonel, den Majoor J. M. Castendijk, van het corps; bij het 4de reg. dragonders, tot Luit.-Kolonel, den Majoor S. J. R. van de Poll, van het corps; bij het reg. jagers te paard, tot Kolonel, den Luit.-Kolonel J. C. Fundter, Kommandant van het corps.

— Tot Ontvanger te Oirschot c. a., is benoemd de Heer S. P. W. Jellico van Gogh, Adjunct-Commies bij het Depart. van Financien.

— Bij Koninklijk besluit is tijdelijk tot zaakgelastigde bij den Pauselijken Stoel benoemd Jhr. Mr. L. G. J. F. de Paul Duchastel, thans Raad van Legatie bij het Nederl. Gezantschap te Berlijn.

— De gemalin van Prins Hermann van Saksen-Weimar (zoon van den Hertog Bernhard van Saksen-Weimar), is den 11den te Stuttgardt van een zoon bevallen.

— In tegenspraak van het berigt, dezer dagen verspreid, dat Sir Rudolph Abercromby, Engelsch Gezant bij ons Hof, zou worden vervangen, kunnen wij melden dat hij heden in de residentie wordt terug verwacht. — De Heer Jabat, Gezant van Spanje, heeft zich naar Belgie begeven.

— De Gemeenteraad alhier heeft besloten, vooral met het oog op de heerschende ziekte, aan alle armbesturen zonder onderscheid, spijskaarten uit te geven, ten bedrage van *f* 20,000.

— Mr. C. C. E. d'Engelbronner, Secr.-Generaal bij het Dep. van Justitie, is in een brief aan de *'s Grav. Nbode* opgekomen tegen het beweren, dat de *Amersf. Cour.* thans zijn orgaan is. Die Heer verklaart dat zelfs geen enkele courant zijne medewerking heeft.

— De *St.-Cour.* deelt mede, dat het Portugesche gezondheidsbestuur bekend heeft gemaakt, dat de haven van Amsterdam beschouwd wordt als van cholera besmet te zijn, en dat de overige Nederlandsche havens, als door die ziekte bezocht, verdacht worden verklaard.

— Bij de Tweede Kamer is ingekomen een ontwerp van wet tot wijziging en verhooging van Hoofdstuk IX *B* der begrooting van 1854, waardoor deze *f* 93,836 wordt verhoogd, zijnde hieronder begrepen *f* 13,310 voor een Telegraafkantoor naast het Postkantoor te Amsterdam.

AMSTERDAM, 17 October.

Men verneemt, dat nog een geacht handelhuis alhier voornemens is, in vereeniging met eenige weinige ingezetenen dezer stad en den Heer H. P. van Heukelom, Directeur der maatschappij de Atlas, eene meel- en broodfabriek op te rigten, die geheel ingerigt zal zijn naar de nieuwste uitvindingen. Reeds sedert geruimen tijd onderzocht de Heer H. P. van Heukelom alles wat daartoe betrekking heeft. (*Hbl.*)

— Jhr. Salvador en S. Fongers hebben cassatie aangeteekend van het onlangs door het Prov. Geregtshof tegen hen uitgesproken vonnis, zoodat die zaak voor den Hoogen Raad zal worden gebragt.

GRONINGEN, 16 October.

Zondag ll. waren 3 Commiezen tusschen Vlagtwedde en Bourtange geposteerd. Een hunner, welke zich omstreeks 10 minuten van de overige verwijderd bevond, zag een algemeen bekend smokkelaar, met name Harm Borgman, wonende in het naburige Munsterland, van de Hanoversche zijde naderen, beladen met eene vracht zout. Toen hij den Commies was genaderd, hield deze hem aan, waarop Borgman weigerde het zout over te geven en buitendien weerstand bood, zoodat zij handgemeen werden, hetwelk den Commies noodzaakte, zijn pistool te trekken, hetwelk hij op hem loste, met dat gevolg, dat de smokkelaar dood ter aarde neêrstortte. (*Hbl.*)

EINDHOVEN, 15 October.

Heden, is alhier voor de Regtbank behandeld de zaak van den Wel-Eerw. Heer A. van Moorsel, R. K. Priester, C. Schampers en C. Herwegh, aangeklaagd van het houden van openbare godsdienstoefening op den openbaren weg. Een aantal getuigen, meest oude lieden, werden als getuigen ter ontlasting gehoord, ten bewijze dat van ouds her de openbare processie naar Meerveldhoven toegelaten is. De Officier van Justitie heeft geëischt, dat de beklaagden zullen worden schuldig verklaard in strijd met de wet te hebben gehandeld, en veroordeeld in de kosten. De Eerw. Heer van Moorsel heeft zelf zijne verdediging voorgedragen. De Regtbank zal over acht dagen uitspraak doen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 16 October.

Het marmeren standbeeld van de Koningin, door den Romeinschen beeldhouwer Gibson vervaardigd, bestemd om geplaatst te worden in eene van de nissen van het nieuwe Parlementsgebouw, is alhier aangekomen.

— Bij het Engelsche vreemden-legioen zijn reeds verscheidene Zwitsers wegens disciplinaire overtredingen met stokslagen gestraft.

— In Hydepark heeft eene volksbeweging plaats gehad, ten gevolge van de duurte van het brood. Door tusschenkomst van de policie heeft de zaak geene ernstige gevolgen gehad.

— Wederom heeft er te Withernsea eene tentoonstelling van schoone kinderen plaats gehad. De uitspraak was aan eene Jury en bij mogelijk verschil aan het publiek, hetwelk ten getale van 5000 personen tegenwoordig was, opgedragen. Bij de toewijzing van den eersten prijs, ontstond er onder de moeders en onder het publiek eene groote ontevredenheid, die zich in verwenschingen lucht gaf, hetgeen gevoegd bij het schreeuwen der kinderen, de Jury deed besluiten het hazenpad te kiezen, aan de moeders overlatende de belooningen elkander uit de handen te rukken.

— Brieven en dagbladen van New-York van den 3den dezer behelzen beschouwingen over de inneming van Sebastopol, welke gebeurtenis toen aldaar sedert eenige dagen bekend was. Over het geheel schijnt deze tijding te New-York met bevreemding, maar niet zonder genoegen vernomen te zijn. Van het dagblad de *Herald*, waarin het eerst de tijding stond, zijn 80,000 exemplaren op een dag verkocht.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 October.

Men zegt dat de Keizer voornemens is de post van Groot-Admiraal te herstellen, ten behoeve van Prins Napoleon.

— De Keizer heeft voor 12,000 fr. deelgenomen in eene inschrijving om op de rots Corneille een kolossaal standbeeld van de H. Maagd op te rigten, hetwelk, van wege de grootte, een tegenhanger zal zijn van dat van Karel Borromeus op het eiland Majorka en van de oude kolossen onder Nero en Diocletianus. De Keizer zal ook een gedeelte van het geschut van Sebastopol schenken om daarvan het beeld te gieten.

— De Hertog en de Hertogin van Brabant, worden hier luisterrijk onthaald. Zij hebben de tentoonstelling en de Louvre bezocht en onderscheidene tooneelvoorstellingen bijgewoond. Ter hunner eer zullen onderscheidene feesten te Versailles en St. Cloud plaats hebben. In de volgende week zullen zij Parijs incognito doorwandelen.

— Zondag ll. is de tentoonstelling door 98,142 personen bezocht.

— Het feest van wege de inzenders op de tentoonstelling, Prins Napoleon aangeboden, heeft gisteren avond in het Hôtel du Louvre plaats gehad. Het werd geopend door het zingen eener Cantate. De Prins heeft al de zalen doorwandeld en eenige verversching gebruikt.

— De *Moniteur* heeft het officiële rapport medegedeeld van den Maarschalk Pélissier, betrekkelijk het behaalde voordeel door Generaal d'Allonville. 6 stukken geschut, 12 kruidwagens en 590 paarden zijn daarbij buit gemaakt.

Onze troepen hebben het fort Nicolaas nog niet bezet. Het leger in de vlakte van Baïdar telt 125,000 man. De voeding der troepen baart nog al moeijelijkheden. Het 30,000 man sterke corps te Kertsch heeft ook zijne bewegingen begonnen. De Russen trekken op de meeste punten hunne voorposten terug.

De gezondheidstoestand van de troepen is voortreffelijk. Zij zijn vol geestdrift door de behaalde overwinning, en houden zich verzekerd op welk punt zij ook worden aangevoerd, te zullen zegepralen. De plannen van den Maarschalk Pélissier blijven zoo geheim dat zelfs de Generaals die aan het Ministerie van Oorlog werkzaam zijn, er niets van te weten komen.

— Men verwacht hier eerstdaags eenige van de schoonste stukken geschut die op de Russen zijn veroverd, om die in het Hôtel der Invaliden als zegeteekenen te plaatsen.

— De Commissie belast met de taak om eene lijst van den te Sebastopol gevonden buit op te maken en de verdeeling vast te stellen is daarmede gereed. Zij heeft bepaald dat al wat als zegeteeken beschouwd werd, tusschen Engeland en Frankrijk zal verdeeld worden, maar dat al die voorwerpen naar het gewigt geschat en vervolgens zullen worden verdeeld naar mate van het aantal manschappen van ieder leger, en dat Engeland voor hetgeen het meer bekomt dan het zou te vorderen hebben, aan Frankrijk den prijs van oud ijzer, dat is 10 centimes per kilogram, betalen zal. De stad zelve is verdeeld als volgt. Al wat tusschen de Quarantine-haven, het fort Nikolaas, de krijgshaven en het zoogenaamde bastion van den vlaggestok ligt, behoort uitsluitend aan de Franschen. De voorstad van de Schippershaven is het eigendom der Engelschen, maar de Franschen zullen er hospitalen mogen oprigten en met de militaire dienst bij de Kalfaat-haven, de dokken enz. belast zijn.

— Op den spoorweg tusschen deze stad en St. Cloud zal een proef worden genomen met eene locomotief, ingerigt volgens het stelsel van den Ridder Bonelli te Turyn. Deze uitvinding is in Sardinië reeds in toepassing gebragt.

— Men is thans bezig om voorloopig op een voetstuk, nabij den hoofdingang van het paleis der Schoone Kunsten, het standbeeld te plaatsen van den Maarschalk Gérard, Opperbevelhebber van het Fransche leger, tijdens de belegering van het kasteel van Antwerpen. Dit standbeeld is bestemd voor de geboorteplaats des Maarschalks.

— Het dagblad van Otaheite bevat een besluit van den Gouverneur, den Heer den Bouzet, gedagteekend Port de France, waarbij het eiland der kolonie verklaard wordt een deel uit te maken van het Fransche rijk. Dit besluit is genomen ten gevolge van een bevel des Keizers, naar aanleiding van een rapport van den Kapitein Tardy de Montreval, betreffende de vruchtbaarheid en den mineralen rijkdom van het land.

— In de eerste helft van October zijn te Marseille 70 ladingen binnengekomen, aanbrengende 75,000 mudden eetwaren, waaronder 56,000 mudden koren. Van deze 70 ladingen, waren 32 uit Algerie afkomstig, van waar in dit jaar meer dan 2 millioen mudden zullen worden overgezonden.

ZWITSERLAND.

De misdaden in onderscheidene kantons nemen op eene schrikbarende wijze toe, zoodat alle tuchthuizen vol zijn. Daar eenige kantons vergeefsche pogingen hebben gedaan, om hunne gevangenen naar elders over te brengen, en de Regering van Lucern te vergeefs heeft getracht, om de zijnen aan de Engelschen en Franschen over te doen, ten einde ze over zee te voeren, zoo is thans het plan geopperd, om een bondstuchthuis op te rigten.

— Te Genève hebben thans socialistisch-democratische woelingen plaats; er worden vrijheidsboomen geplant, en luidruchtige optogten gehouden. Bij eene dier optogten waren meer dan 1000 personen vereenigd, die met treurmuziek en rouwvaandels naar het kerkhof trokken, waar onderscheidene hoofden hunner partij begraven zijn.

SPANJE.

MADRID, 12 October.

De Regering heeft aan de Cortes magtiging gevraagd voor het sluiten van eene leening van 86 millioen ten behoeve der maatschappij voor de kanalisatie van de Ebre.

— Gedurende den tijd dat de Cortes is uiteen geweest zijn 6 Afgevaardigden aan de cholera overleden. De tegenwoordige zittingen worden steeds door een te gering aantal leden bijgewoond. Bij de hervatting der beraadslagingen over de Grondwet zijn de Heeren Rios-Rosas en Escosura tegen zoodanig pligtverzuim opgekomen, zeggende dat de Afgevaardigden de Koningin tot voorbeeld behoorden te nemen, daar H. M., zoodra hare tegenwoordigheid in de hoofdstad door de Ministers nuttig werd geacht, het zomerverblijf verlaten en het paleis in de hoofdstad weder betrokken had.

Men spreekt er van om aan de afwezenden een termijn te stellen om terug te keeren, bij gebreke waarvan zij zullen beschouwd worden ontslag te hebben.

ITALIE.

De Koning van Napels gaat voort met Capua te versterken. Veel geschut wordt uit het tuighuis van Pietrassa naar die stad gevoerd. De leiding der werkzaamheden is aan een Russisch Ingenieur toevertrouwd.

— Te Corniglione bij Genua verwacht men de weduwe van Lodewijk Philips, om aldaar den winter door te brengen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 16 October.

De 61ste verjaardag van den Koning werd gisteren met meer luister dan gewoonlijk gevierd, omdat tegelijk de 50ste verjaring van zijnen militairen loopbaan inviel. De Hertog van Nassau en meer andere Vorstelijke personen zijn uit dien hoofde alhier aangekomen. Eene deputatie van Officieren heeft hem bij die gelegenheid een kostbaren eeredegen aangeboden.

— De als schrijfster bekende Prinses Amalia van Saksen, heeft het ongeluk gehad langzamerhand blind te worden. Zij begeeft zich naar Leipzig, waar de beroemde oogarts Coccius haar door eene kunstbewerking hoopt te genezen.

— Dr. Barth, vergezeld van twee negers, die hij uit Afrika heeft medegebragt, is alhier aangekomen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 14 October.

De Keizer heeft de vestiging van eene crediet-instelling voor koophandel en nijverheid goedgekeurd.

— In het nieuwe concordaat, dat onze Regering met den Pauselijken Stoel gesloten heeft komt de bepaling voor, dat geen huwelijk wettig is voor de wet, dat niet eerst kerkelijk is ingezegend.

— Tot het Notariaat konden tot hiertoe de belijders van alle godsdiensten worden toegelaten; volgens eene nieuwe organisatie van het Notariaat zal voortaan geen ander met die betrekking worden bekleed, dan die de R. Katholieke godsdienst belijdt.

— In Beijeren en andere staten worden een groot aantal ruiterij- en artillerie-paarden verkocht en de manschappen met verlof naar huis gezonden. Alles wordt langzamerhand op den voet van vrede teruggebragt.

RUSLAND.

Ingevolge Keizerlijk bevelschrift wordt de nationale militie in de gouvernementen Orenburg en Samara op den voet van 23 man per 1000 onder de wapenen geroepen. De ligting zal aanvangen op 15 Nov. en op 15 Dec. moeten afloopen.

— De *Russ. Inv.* deelt ook het verslag mede van Vorst Gortschakoff omtrent het ruiterij-gevecht nabij Eupatoria, waaruit blijkt dat de Russische krijgsmagt in last had om terug te trekken, ingeval de vijand met overwegende magt aanviel. Generaal v. Korff maakte echter halt tusschen Kurulu Kenegez en Kanghyl, liet zijne manschappen afstappen, het geschut afspannen en verzuimde voorposten uit te zetten op den behoorlijken afstand. Het gevolg daarvan was, dat een groot gedeelte der vijandelijke ruiterij plotseling de linkerflank en de achterhoede overviel, zoodat deze den tijd niet had, om zich in slagorde te scharen of zich tot het gevecht voor te bereiden. Het regement lansiers was genoodzaakt zich te verstrooijen en al strijdende terug te trekken. Zes stukken van de rijdende batterij openden het vuur bij de komst des vijands, maar dit deed den noodigen tijd verliezen en zij werden omsingeld en genomen. Twee andere stukken geschut, die niet geschoten hadden, konden gered worden. Het verlies bestond in 180 lansiers, een Officier en 6 stukken.

— De scheepsmagt der Bondgenooten heeft de reede van Odessa weder verlaten en heeft het anker geworpen op 3 mijlen afstands van Kinburn tegenover Otschakoff. Den 15den heeft de vijand aldaar eene landing gedaan, hoewel niet in aanzienlijk getal, en is des avonds ten 6 ure begonnen de sterkte te beschieten. De vesting heeft goed geantwoord waardoor een der stoomschepen is beschadigd.

— In een brief van Prof. Gubenet, hoofd van de geneeskundige dienst te Sebastopol, geschreven kort voor de bestorming, wordt een treurig tafereel opgehangen van het lijden der bezetting. Sedert half Junij waren 3000 amputatiën verrigt.

TURKYE.

De Fransche Generaal Larchey, militair Bevelhebber van Konstantinopel, is door den Sultan met de Orde van de Medjidié 2de kl. begiftigd.

— Omer-Pacha is nog altijd te Batoem met de vorming van zijn leger bezig. Hij heeft sedert zijn vertrek uit de Krim, dagen voor de bestorming van Sebastopol, veel van zijne populariteit verloren.

— De Admiraal Osman-Pacha, die te Sinope gewond en gevangen geraakt was, is met drie Kolonels en 44 mariniers te Konstantinopel aangekomen; zij zijn bijna de eenigen die deze noodlottige gebeurtenis overleefden en hebben hunne vrijheid door uitwisseling verkregen. Bij hunne ontscheping te Konstantinopel werden zij met salvos van het geschut begroet.

— Het berigt van de mislukte bestorming van Kars door de Russen wordt bevestigd. Men voegt er thans bij, dat Generaal Muravieff aanstalten maakt om het beleg op te breken, hetgeen niet onwaarschijnlijk is daar hij anders gevaar loopt van zich den terugtogt door de sneeuw en door de troepen van Omer-Pacha te zien afsnijden; een gevaar hetwelk hij juist door bestorming der vesting schijnt te hebben willen voorkomen.

— De verkiezing van den Bisschop Amazia tot Patriarch van de Grieksche kerk geeft niet veel reden tot gerustitelling. Men zegt, dat hij de voetstappen van zijn voorganger zal drukken; en daar hij zijne benoeming aan kunstgrepen heeft te danken, zal hij ook weder op dezelfde wijze worden verdrongen.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 11 tot en met den 17 October 1855.

GEBOREN: J. Houbolt, geb. Marks, Z. — M. Meerburg, geb. Dam, D. — J. de Monnik, geb. van der Kaai, Z. — C. M. Gertenaar, geb. Goebertus, Z. — E. Teske, geb. van Tongeren, Z. — M. E. de Koning, geb. Kums, tweel. D. — M. Sprenger, D. — J. A. Hartwijk, geb. Vrijman, Z. — P. Vink, geb. Brussee, Z. — M. T. van den Dop, geb. de Matter, D. — J. Crama, geb. de Jong, Z. — H. de Vos, geb. l'Ecluse, Z. — S. J. van der Erf, geb. van Nieuwenhoven, Z. — E. Laterveer, geb. Bavelaar, D. — G. Verbeek, geb. Gieze, D. levenl. — J. van Gelderen, geb. Boom, Z. — W. Muller, geb. van Baay, D. — C. Borgerding, geb. van der Wilk, tweel. Z. en D. — J. M. Buis, geb. Bernard, Z. — E. M. Lablans, geb. Middelham, Z. — G. van der Nat, geb. Hennebiek, Z. — W. Gerritsen, Z. — M. Buys, D. — G. Laterveer, D. — D. van Beek, geb. van Eldik, D. — M. C. Schretlen, geb. van Kleef, Z. — C. P. Sjardijn, geb. Schild, Z. — W. Mizee, geb. Verlind, D. — J. M. Hofkes, geb. Burgersdijk, Z. — A. W. H. Truffino, geb. Goebergh, Z.

GEHUWD: J. Jesse, Jm. met D. A. H. van Staveren, Jd.

OVERLEDEN: J. Plantje, 59 j. — M. Maryt, geb. Teget, 55 j. — C. van der Lee, geb. van Meygaard, 43 j. — Lena Broomans, 70 j. — C. Bernard, geb. Vlek, 32 j. — W. Nierten, 42 j. — J. H. Taffijn, 6 j. — C. van Welsen, 2 j. — H. C. Ryshouwer, 2 j. en 2 m. — Maria Flamman, 49 j. — S. Breyer, 58 j. — R. van Herrewaarden, geb. Kuyters, 60 j. — J. van der Heyden, 3 j. — A. van Putten, 2 j. en 7 m. — A. van Donkelaar, 5 j. — P. L. van der Geert, 1 j. en 8 m. — P. Prevost, 62 j. — A. Weber, 57 j. — P. H. Overdijk, 27 j. — M. E. van Heusden, 3 j. — Maria de Volder, 53 j. — J. M. Stroebel, 39 j. — H. A. Viersen, 14 m. — S. Lagas, 12 w. — G. H. van Werkhoven, 13 w. — S. van Beek, 4 j. — E. Marsman, 7 m.

KERKNIEUWS.

UTRECHT, 17 October. Uit het vroeger vermelde drietal Predikanten is alhier beroepen Ds. G. Bargert, te Vreeland, na het lot tegen Ds. Gildemeester, te Elburg, daar beide gelijke stemmen hadden verkregen. De meeste Predikanten en alle Ouderlingen waren wederom niet tegenwoordig.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 18den October de Heer J. H. van Nierop, van Hillegersberg, in de Regten, met *Theses*.

KANTONGEREGT LEYDEN.

Bij vonnis van 22 September 1855, zijn veroordeeld: P. Ruigrok en J. Verhaar, broodbakkers, wegens overtreding der Verordening van 31 Julij 1854; de eerste in 4 boeten, te zamen van f 8.— of 2 dagen gevangenisstraf bij niet voldoening binnen 2 maanden na aanmaning; de tweede in eene boete van f 1 als boven of 1 dag gevangenisstraf.

C. J. van Izenborg, vleeschhouwer, wegens overtreding der Verordening van 13 Januarij 1853, in 2 boeten ieder van f 25 en tot 2 maal 3 dagen gevangenisstraf, de boete te vervangen door 1 dag gevangenisstraf, bij niet voldoening binnen 2 maanden.

A. Schenkeveld, landbouwer te Leyderdorp, en A. de Haas, schoenmaker te Oegstgeest, wegens overtreding der Wet op de jagt en visscherij van 6 Maart 1852, de eerste in eene boete van f 10 of 7 dagen gevangenisstraf, de tweede in eene boete van f 20 of 14 dagen gevangenisstraf bij niet voldoening binen 2 maanden.

H. Penseel, J. Selier, en J. de Vos, baggerlieden, P. Lens en L. van der Post, sjouwers, wegens overtreding der Keur van 2 Sept. 1845, ieder in de boete van f 1.— of bij onvermogen, 1 dag gevangenisstraf.

M. van Leeuwen, groenteverkoopster, wegens overtreding der Keur op het rijden enz. van 16 Junij 1845, in boete van f 1 of bij onvermogen 1 d. gevangenisstraf.

Bij vonnis van den 1sten October: C. Kouwenhoven, publieke vrouw te Leyden, wegens overtreding der Verordening, in eene boete van f 5 of 1 dag gevangenisstraf, bij niet voldoening als boven, binnen 2 maanden.

W. Belleman, koopman te Soeterwoude, wegens overtreding der Verordening op de jaarmarkt te Voorschoten van 9 Maart 1854, in de boete van f 3 of 1 dag gevangenisstraf bij niet voldoening binnen 2 maanden.

R. Kraaijesteyn, broodbakker en J. du Pon, broodslijtster, wegens overtreding der Verordening van 31 Julij 1854, de eerste in de boete van f 5.— de tweede in twee boeten ieder van f 1 of 1 dag gevangenisstraf bij niet voldoening binnen 2 maanden.

D. van Ef en P. le Nobel, sjouwers, J. Baart Jr. peurder en W. Mooten, wever, wegens overtreding der Wet op de jagt- en v., ieder in de boete van f 10 of gevangenisstraf van 7 dagen bij niet voldoening binnen 2 maanden.

Bij vonnis van den 8sten October: D. Ceutel, schipper te Soetermeer, wegens overtreding eener Keur van Rijnland, tegen 't zeylen, in de boete van 10 ponden en 40 grooten of f 10, of 3 dagen gevangenisstraf bij niet voldoening binnen 2 maanden.

J. van Velsen, broodbakker en P. van Leeuwen, broodslijter te Soeterwoude, wegens overtreding van het Reglement te Soeterwoude, van 1 Sept. 1854; de eerste in de boete van f 3 of 2 dagen gevangenisstraf bij niet voldoening binnen 2 m., de tweede in de boete van f 1.— of 1 d. gevangenisstraf.

J. Dingjan, broodslijtster, huisvrouw van J. Kaltenberg, in de boete van f 1 of 1 dag gevangenisstraf bij niet voldoening binnen 2 maanden.

J. van Berkel, korenkooper te Leydschendam, wegens overtreding van het Reglement op de graanmarkt alhier, dd. 16 Junij 1845, in de boete van *f* 1.— of bij onvermogen tot 1 dag gevangenisstraf.

G. J. Scholten, schaapherder te Valkenburg, wegens overtreding van het Reglement op de wegen en voetpaden in Zuidholland, van 7 Dec. 1852, in de boete van *f* 3.— of bij onvermogen tot 1 dag gevangenisstraf.

F. van der Walle, warmoezier, wegens overtreding der Wet op de j. en v. in de boete van *f* 10 of 7 dagen gevangenisstraf bij niet voldoening binnen 2 m.

Bij vonnis van den 15den October: M. Overdijk, schuitenjager, A. van Kuyeren, vuilniszoeker, ter zake als boven, ieder in de boete van *f* 10 of 7 dagen gevangenisstraf bij niet voldoening binnen 2 maanden.

B. Verburgt, tapper en biersteker, wegens overtreding der Keur op het ontvangen van personen, van 8 Mei 1845, in de boete van *f* 1.— of bij onvermogen tot 1 dag gevangenisstraf.

W. Zandvliet, schipper, wegens overtreding der Verordening op het vleesch, van 13 Jan. 1853, in de boete van *f* 25 en tot 3 dagen gevangenisstraf, de boete te vervangen door 3 dagen gevangenis bij niet voldoening binnen 2 m.

G. Zuurdeeg, kleedermaker, ingevolge art. 471 nº. 11, Code Penal, in de boete van *f* 2.50 of 3 dagen gevangenisstraf, bij niet voldoening binnen 2 m.

223ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

9de Trekking, Nº. 18912 een prijs van *f* 50,000. Nº. 7183 een prijs van *f* 2,500. Nos. 4696 en 11552 ieder een prijs van *f* 1,000.
10de » Nº. 2561 een prijs van *f* 5,000. Nº. 4742 een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: J. P. ZUURDEEG, van *Utrecht*, MET C. H. E. CORNE.

LEYDEN, 18 October 1855.

Algemeene Kennisgeving.

Bevallen van een ZOON, M. C. VAN KLEEF, geliefde Echtgenoot van A. J. SCHRETLEN,

LEYDEN, 14 October 1855. *Chirurgijn en Vroedmeester.*

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, dd. 16 October 1855, is FRANS HEMERIK, *Stoffenverwer*, te *Leyden*, verklaard te zijn in **Staat van Faillissement**, aanvang genomen hebbende op den 15den derzelfde maand. Tot Regter-Commissaris is benoemd de Edel-Achtbare Heer Mr. J. VAN OUTEREN en tot Curator de Ondergeteekende.

Mr. NEEB, *Advocaat.*

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, ONDER DIRECTIE VAN **BREEDÉ & VALOIS.**

MAANDAG 22 October 1855. (*Tot opening van het Tooneel*). Nº. 1 van het Abonnement. ***De Vicaris van Wakefield***, Tooneelspel in 5 Bedrijven, ontleend aan den bekenden Roman, *de Predikant van Wakefield* van OLIVIER GOLDSMITH. Daarna: ***De Hertogin en de Markier***, of ***de twee Gehoucheiden***, vrolijke Vaudeville in 1 Bedrijf. *Beide stukken nooit alhier vertoond.*

Aanvang ten *zes* ure.

Prijzen der Plaatsen naar gewoonte.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST TE LEYDEN.

OUDERS of VOOGDEN, die verlangen hunne Kinderen of Pupillen met 1º November aanst. van het Onderwijs op de Muziekschool gebruik te laten maken, gelieven zich met dezelve tot inschrijving te vervoegen aan het gebouw der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, op Zaturdag den 27sten October tusschen *twee* en *half vier* ure; — wie niet langer zijne Kinderen of Pupillen de School wenscht te laten bezoeken, gelieve daarvan kennis te geven vóór 30 dezer aan den Commissaris Secretaris

J. A. HERKLOTS, Hooigracht, VII. Nº. 760.

WIS-, BOUW-, NATUUR-, REKEN- EN TEEKENKUNDIG GENOOTSCHAP,

ONDER DE ZINSPREUK:

Mathesis Scientiarum Genitrix.

BESTUURDEREN van bovengenoemd Genootschap achten het niet zonder belang, op deze wijze allen, wien de opleiding tot den nijveren Handwerkstand ter harte gaat, bekend te maken met de verschillende Vakken waarin, en met den tijd wanneer, gedurende den aangevangen Wintercursus onderwijs wordt gegeven, als:

Des Maandags van half zes tot tien ure: Wiskunde, Handteekenen, Beginselen der Natuurkunde en het Boekhouden; — alsmede voor de leden: *teekenen naar het gekleed model.*

Des Dingsdags van half zes tot tien ure: Rekenkunde, Wiskunde, Bouwkundige teekenkunde, Werktuigkundig teekenen, Briefwisseling en Wisselregt; — alsmede voor de leden: *teekenen naar het gekleed model.*

Des Woensdags van half zes tot tien ure: Wiskunde, Handteekenen, Theorie der Werktuigkunde en Beginselen der Natuurkunde.

Des Donderdags van zes tot tien ure: Bouwkundig rekenen, Wiskunde, Handteekenen, Teekenen naar antieken, Bouwkundige teekenkunde, Doorzigtkunde en Land- en Volkenkunde.

Des Vrijdags van zes tot tien ure: Rekenkunde, Teekenen naar antieken, Bouwkundige teekenkunde, Schaduwen in de Bouwkunst en over het Fabriekwezen in betrekking tot den Handel.

Namens Bestuurderen,

LEYDEN, 1 October 1855. D. P. VAN NOUHUYS, *Secretaris.*

J. BUSÉ, te *Leyden*, heeft aangekregen versche gespeende Engelsche, Bergsche en Texelsche **Oesters**, nieuwe Bergsche **Ansjovis**, fijn zouten **Winterharing**, **Stokvisch** en **Leng**, versch **Fachinger-**, **Selser-** en **Bitter-Water.** Beste geconfijte Chinesche **Gember** 90 Cts de 5 ons. Dito Geplette *f* 1.20. Is ook weder van puike oude Roode Bordeaux **Wijn** voorzien, alsmede echte zuivere **Citroen-Punch, Ale en Porter.**

Met 1º November, *te Huur* op het Rapenburg te *Leyden*, een **Onderhuis**, met Zolder en Meidenkamer, te bevragen bij J. FRANCHIMON, Mr. *Metselaar* op den Apothecarsdijk.

Door den Boekverkooper C. W. DRAIJER, Korte Hoogstraat, Wijk V. Nº. 293, te *Rotterdam*, is heden vrij algemeen verzonden:

BESTELLINGLIJST OP HET PORTRET,

VAN DEN WEL-EERW. ZEER GEL. HEER

J. J. PRINS,

Theol. Dr., Pred. bij de Ned. Herv. Gemeente te Rotterdam, benoemd Hoogleeraar in de Godgeleerdh. aan de Leydsche Hoogeschool, enz., enz.

Dit Portret, op Steen geteekend door den Heer A. J. EHNLE, naar eene Photographie van Dr. WOTKE, wordt gedrukt ter Steendrukkerij van P. BLOMMERS, te *'s Gravenhage.*

De Prijs is gesteld:

Per Exemplaar op goed Velin Plaatpapier met Facsimile . . . . *f* 1.50.
» » » » » » (*Chin.*) - 1.80.
» » groot Velin papier » » » - 2.50.
» » Proefdr. v. de letter op extra zwaar Velin . . . - 4.00.

De Uitgever behoudt zich het regt voor, om de prijzen na 15 November e. k. te verhoogen.

ROTTERDAM, 15 October 1855. C. W. DRAIJER.

GEBR. MULLER, te *'s Hertogenbosch*, geven uit:

ALLERLEI UIT DE HEILIGE SCHRIFTEN DES NIEUWEN VERBONDS;

TOT LEERING EN STICHTING BIJEENVERZAMELD DOOR

J. J. PRINS,

Theol. Doct. en Pred. te Rotterdam.

Prijs: ingenaaid *f* 2.—, gebonden in Linnen Band *f* 2.50.

Op Maandag den 22sten October 1855, zal de Boekverkooper J. W. VAN LEEUWEN te *Leyden*, verkoopen eene aanzienlijke Verzameling van **Godgeleerde, Regtsgeleerde, Geneeskundige, Grieksche** en **Latijnsche Werken**, mitsgaders **Historische, Taal-** en **Dichtkundige.** De Godgeleerde Werken meerendeels nagelaten door, Wijlen den Wel-Eerwaarden Heer J. J. VAN LAKERVELD, *R. K. Pastoor* te *IJsselsteyn*; de Geneeskundige door een Med. Doctor.

De Catalogus is op *franco* aanvrage verkrijgbaar.

Heden en Morgen van tien *tot* drie *ure te zien.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 24 October.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63⅝	63¾	63⅝
Dito Certificaten	» 3 »	75¼	75¼	75¼
Dito dito	» 4 »	92⅝	92⅞	92⅞
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	89	—	—
Handelmaatschappij	» 4½ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg		—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
FRANKRIJK, Gentif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	101⅛	101⅛	101⅛
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	100¼	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	—	—	—
Dito 1840	» 4 »	75	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	74½	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	» fl. 500 »	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4 »	60	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1 pCt.	19	19⅛	[illegible]
Dito Obligatiën	» 3 »	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	31½	—	—
Bewijzen Coupons		4	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	63⅜	63½	63⅝
Dito Nieuwe	» 5 »	73⅝	—	—
Dito 1847	» 2½ »	32	32⅛	—
BELGIE	» 2½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	50⅝	50⅝	50⅝
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	39½	39⅞	[illegible]
Dito dito	» »	—	—	—
PERU	» 4½ »	71	—	—
VENEZUELA	» 3½ »	25½	26½	—
MEXICO	» 3 »	20 9/16	20 11/16	—
AMERIKA, Bankactiën		1⅞	1¼	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.